

Na zapadni fronti se vrše zelo hudi boji.

NEMCI VPRIZARJAJO BREZUSPEŠNE PROTINAPADE. — FRANCOZI POROČAJO, DA IMAJO SOVRAŽNIKI VELIKANSKE IZGUBE. — NEMŠKI CESAR NA SOMMESKI FRONTI; JE BIL PRIČA NEMŠKI BREZUSPEŠNOSTI. — FRANCOZI USPEH PRI VERDUNU. — 1.500 METROV DOLGA FRONTO JE PADLA V FRANCOSE ROKE. — ANGLEŽI POROČAJO, DA JE POLOŽAJ NEIZPREMENJEN.

London, Anglija, 7. septembra. — Tekom današnjega dne so nemške čete na zapadnem bojišču vprizarjale hude protinapade, s katerimi pa niso imele niti najmanjšega uspeha.

V Parizu se smatra te napade kot znamenje, da so se pričeli zdaj nemški generali zavedati, da je zavezniška ofenziva resna in nevarna.

Dopisnik pariškega lista "Liberte" pravi, da je sam nemški kjer na fronti in da je opazoval brezuspešne napade nemške vojske.

Isti časnikar pravi, da je bil v večeršnjih bojih največji uspeh oni generala Michelerja, ki je dosegel železnico, ki teče iz Roye do Peronne, o čemer je bilo že večeraj poročano.

Chaulnes je zdaj glavna točka, za katero se gre; padel bo vsak čas, kot poročajo časnikarji na fronti.

Včeraj zvečer so Nemci poskušali še enkrat zavzeti gozd Leuze, katerega so jim bili Angleži odvzeli, toda protinapad se jim je temeljito ponesrečil. Sploh Nemci so si veliko prizadevali, da bi imeli kak uspeh, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zastoj.

London, Anglija, 7. septembra. — Angleško uradno poročilo se glasi, da je cela situacija popolnoma neizpremenjena. Pravi, da se je vršilo več zelo hudih spopadov z Nemci; napadali so Nemci, toda so morali odnehati.

Angleške protizračne baterije so spravile na tla tri nemške zrakoplove. Pogreša se pa dvojce angleških.

Pariz, Francija, 7. septembra. — Francosko uradno poročilo gleda operacij na sommeskem bojišču se glasi:

— Na severnem delu Somme so poskušali Nemci zmanjšati naše uspehe prejšnjih dni, in sicer s tem, da bi nam vzeli nazaj kaj postojank, česar se jim pa ni posrečilo. Z našim ognjem iz strojnih pušk smo jih razpršili ter jim povzročili velike izgube. Sovražnik protinapadov ni ponavljal.

Toraj na severnem delu je položaj čisto neizpremenjen.

Na južnem delu fronte je sovražnik istotako napadal, zlasti hud protinapad je bil na naše postojanke pri vasi Horgny, kakor tudi severozahodno od Belloy-en-Santerre in južno od Barby-ja. Vsi napadi so bili uspešno odbiti. Sovražne izgube so bile, kot se domneva, velikanske. Dozdaj se je našelo štristo nemških vjetnikov.

Glasm zadnjih poročil s fronte, so bile v teh bojih saške čete, katere je moral nemški štaf z veliko hitriro spraviti z drugih front, kajti teh dozdaj še ni bilo na zahodu.

Naši zrakoplovci so bili zelo aktivni. Bombardirali so sovražne postojanke, kakor tudi različna skladišča. Sovražnik je v zračnih bojih izgubil dva zrakoplova, štirje so pa morali pristati na zemljo, zelo poškodovani.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — Nemško uradno poročilo, tikajoče se bojev na zahodni fronti, pravi, da se hudi boji nadaljujejo. Pripozna pa, da je imel sovražnik zadnje tri dni znatne uspehe, ki pa nimajo nobenega strateškega pomena.

Angleži so tekom zadnjega dni mislili, da bodo še naprej prodirali, toda to so jim preprečili nemški protinapadi.

Pariz, Francija, 7. septembra. — Najzadnejše uradno poročilo, katero je izdal vojni urad, se glasi, da so imele francoske čete precejšnje uspehe na verdunski fronti. Glasi se:

— Na desnem bregu smo vprizarjali močan napad na 1.500 metrov dolgo nemško črto, ki je nadvse izvrstno utrjena. Zavzeli smo celo črto in vjeli okoli 200 sovražnih vojakov.

Na drugih delih verdunske fronte je neprestano bombardiranje.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — V zadnjem vojnem bulletinu je navedeno, da so francoske čete pred Verdunom vprizarjale hud napad.

Pariz, Francija, 7. septembra. — V teku zadnjih treh dneh so imeli zavezniški — Angleži in Francozi — na sommeskem bojišču zelo velike uspehe. Vjeli so več kot 7.000 nemških vojakov ter zaplenili 36 topov, izmed katerih jih je 28 težkih havbi.

Časnikarski poročevalci javljajo, da so nemški vojak, ki so z redkimi izjemami le starejši možje, povedali, da imajo Nemci v teh bojih velikanske izgube. Vojaštvo v nemških zakopih je pričelo sicer misliti, da jim bo mogoče treba zapustiti nekaj vrst zakopov, toda njih hrabrost je vedno ista. Prepričani so, da bodo zmagali, — so pripovedovali nemški vjetniki.

Situacija na Grškem.

Grški kralj je čestitil častnikom, ki se niso hoteli pridružiti vstašem. Zavezniška ofenziva.

Atene, Grška, 7. septembra. — Grški kralj Konstantin je sprejel danes v avdienci 1500 častnikov enajste grške divizije, ki je štacionirana v Solunu. To je ona divizija, ki se ni hotela 1. septembra pridružiti vstašem. Kralj jim je čestital in rekel, da bodo njihova imena za vedno zapisana v zgodovini grške vlade.

Solun, Grška, 7. septembra. — Polkovnik Cristodoulus je dospel s svojimi četami do Kavale v Egejskem morju ter zavzel z naskokom dve utrdbi. Bolgari so nudili Grkom precejšen odpor, v beg jih pa niso mogli zapoditi. Polkovnik ima na razpolago samo 3000 vojakov.

London, Anglija, 7. septembra. — Zavezniški se zdaj niso začeli s splošno ofenzivo na Balkanu. Tukajšnje in francosko časopisje odločno zahteva, da naj general Serrail napade Bolgare in Nemce. Če se to ne bo v najkrajšem času zgodilo, bo pozneje vsak poskus brezuspešen.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — Generalni štab nemške armade poroča:

V dolini Moglenice, severno od jezera Ostrovo, smo odbili v torek vse srbske napade. Južno od jezera Doiran se vrše vroči artilerijski spopadi. Sovražno brodovje je obstrlevalo včeraj utrdb pristanišča Kavale.

Angleški in francoski zrakoplovci so metali bombe na vasi Starovo in Anguista. Kolodvor v Anguisti je čisto razdejan.

Zračni napad.

London, Anglija, 7. septembra. — V torek sta napadla dva angleška zrakoplova turški aerodrom v El Arisu na Sinajskem polotoku. Ko sta zrakoplova vrgla par bomb, so začele garaže na več mestih goreti. Zrakoplova sta se nepoškodovano umaknila.

Turški sunanji minister.

London, Anglija, 7. septembra. — Preko Amsterdama poročajo iz Carigrada, da je odpotoval turški zunanji minister Halil bej v Berlin, kjer se bo posvetoval z nemškimi državniki.

Elkus je na potu proti Carigradu.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — Abram I. Elkus, ravnokar imenovan ameriški poslanik za Turčijo, je danes zapustil Berlin ter odpotoval proti Carigradu.

V Berlinu se je mudil par dni.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljках; le za naslov se računja 65 centov za vsako besedo. Najbolje je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okroglega sveta, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10.000.

Brezlične pošiljke grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgodilo se pa kaj lahko, da pošiljatelj traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča sakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlje naj se po brezličnem brzojavu.

Denar za brezlične brzojavke pošiljate po poštne Money Order ali pa gotov denar v priporočeni pisni, ne pa potom privatnih čekov.

FRANK SAKAR, 1000 Broadway, New York, N. Y.

Ponesrečena stavka?

Družbe so tako preskrbljene s stavkokazi, da imajo delavci malo upanja za zmago.

Ko smo že včeraj poročali, se stavka na newyorških podzemskih in nadzemskih železnicah čisto nič ne pozna, le na nekaterih cestnih železnicah je opaziti nekoliko nerednosti.

To je pripisovati temu da imajo družbe veliko stavkokazov na razpolago. Veliko delavcev pa tudi ni zastavkalo, kajti družbe so jim obljubile dati dvojno plačo.

Najslabše je pa na strani delavcev to, da je izmed motormanov le malo mož zapustilo delo. Ako bi vsi ti zapustili in ostali zvesti na strani delavcev, bi bile družbe zelo prizadete, kajti motormanov ne bi bilo tako lahko dobiti kot naprimer sprevodnikov in druge.

Theodore Shonts, predsednik newyorških železnic, je rekel, da ima "unija že zlomljen hrbet".

William B. Fitzgerald, delavski organizator, je pa rekel, da "se je stavka šele pričela".

Zupan Mitchell se je včeraj vrnil iz Plattsburga, kjer je bil na vojaških vajah. Domneva se, da bo napel vse moči, da bo stavko končal.

Družbeni ravnatelji so včeraj izjavili, da je prišlo tekom dne v urad vsako uro par sprevodnikov in motormanov, ki so prosili, da jih zopet vzamejo nazaj. Koliko je na tem resnice, se ne da pribiti.

Za motormane se družbe nadvse boje. Okna, pri katerih sedi motorman so na vseh straneh zamrežena z močnimi železnimi mrežami, da ne more nihče do njega.

Predsednik družbe, Shonts, je rekel, da je zastavkalo le okoli 1200 mož, drugih 9000 jih je pa ostalo zvestih. Vsi ti bodo tekom stavke dobivali dvojno plačo.

Izgredov ni bilo skoro nobenih. Tudi stavkokazi nimajo posebnih nevarnosti; le od strani ljudstva morajo slišati pikre opazke. Mnogo delavcev se neče voziti, temveč rajše hodi, ali se poslužujejo pa takozvanih "busov", to so motorni vozovi.

Ako se ne bo stvar kako drugače zasukala, delavci v resnici ne morejo imeti veliko upanja na zmago, kajti družba jim je bila pred enim mesecem vse obljubila, to pa samo zato, da se je mogla pripraviti.

Prizori v parlamentu.

Karl H. von Wiegand, poročevalce "World-a" poroča o burnih prizorih v ogrskem parlamentu.

Budapešta, Ogrsko, 5. septembra. (preko Berlina, 7. septembra). — Temni oblaki so danes viseli nad ogrskim parlamentom.

Najbolj divji prizor je bil, ko so iz grl malone vseh poslancev prihajali kliči kot naprimer: "Odstopi! — Resigniraj! — Takoj ven! — Ti si preleparil domovino!", ki so veljali ministrskemu predsedniku Tiszi. To je bilo gotovo najbolj burna seja, kar jih je bilo v parlamentu.

Stranke, katerih voditelji so Karolyi, Apponyi, Justh in Andrássy, zlasti pa še one dve Karoly-ja in Justha so obdoličevale Tiszo, da je zapeljal ogrski narod. To je bila posledica vojne med Romunsko in Avstro-Ogrsko, čel, da je vlada zakrivila da je tako, da so zdaj v nevarnosti najbogatejši kraji Ogrske, da mora zdaj na tisoče in tisoče ljudi bežati iz svojih domov pred nepričakovanim sovražnikom. Očitno so mu, da je že 24. avgusta zagotavljal narod, da je vse v redu, da Romunija ne bo šla v vojno.

Graf Czernina, avstro-ogrski vladni zastopnik v Bukarešti, se obdolži izdaje. Graf Tisza je odkrito priznal, da je Romunija vodila vlado za nos.

Tisza se je udal in sprejel vse obdolžitve, toda izrazil je upanje, da "Romunija z božjo pomočjo ne bo užila nimenjenj usodi." Pozval je ogrski narod, da je edin v tej rešni in kritični uri. V tej točki so mu pridržili tudi Apponyi, Andrássy in drugi, ki so temu, da ga s tem izjavo izpustijo iz parlamenta.

Iz Washingtona.

Kako bo z nakupom danskih zahodno-indijskih otokov. — Kongres se je razšel. — Druge stvari.

Danska zahodna Indija.

Washington, D. C., 7. septembra. Pri današnji senatni seji se je poskušalo v dveurni debati nekoliko premeniti sklepe glede nakupa danskih zahodno-indijskih otokov za \$25,000,000.

Neka stranka je poskušala toliko spremeniti, da bi se ponudilo Danski samo \$10,000,000 za otroke, kar pa ni bilo sprejeto.

Opozicija proti nakupu otokov za petindvajset milijonov dolarjev je na republikanski strani, nekaj je vmes tudi progresivcev.

Kodanj, Dansko, 7. septembra. Konservativna stranka je danes predlagala, da bi se izbralo neko komisijo, obstoječo iz tridesetih članov, ki bi imela nalogo prevdati celo stvar glede zahodno-indijskih otokov, ki jih hočejo Združene države kupiti.

V tem so se vse stranke Rigsgada strinjale.

Tozadevno se bo še jutri razpravljalo.

Kongres je končal svoje delo.

Washington, D. C., 7. septembra. Kongres bo danes zvečer najbrže končal svoje delo ter se razšel.

Zasedanje, ki se je pričelo 6. decembra 1915, je prineslo mnogo novih postav. Ena najvažnejša je bila glede narodne obrambe, ki bo stala ameriške davkoplačevalce lepe denarje.

Razni člani kongresa so se izražali, da so nadvse srečni, da se je posrečilo toliko storiti za "preparredness".

Ker se pričakuje, da se bo kongres še nocoj razšel, je prišlo tekom dne v Washington velikanske množice ljudi. Galerije so bile cel dan prenapolnjene.

Wilson bo nagovoril sufragetke.

Washington, D. C., 7. septembra. Danes ob eni uri bo predsednik Wilson šel iz Washingtona v Atlantic City, kjer bo nagovoril National American Suffrage Association.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena in Ameriko v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA NE VELEDO VOJNE IZPLAČAJU MOGOČE Z KAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLOVAJU IZGUBLJEN, ampak nastati namorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljko toliko časa, da se tiplača za določeni naslov. Istotako nam jamčimo, da imamo tisti nakazovalci po njih. — Vsi denarji, ki so poslani v svet, radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Čene:

K	\$	K	\$
5....	.35	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Kar se zdaj ome denarja skrajno vnan dan menja, smo primeren računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Vsi denarji, ki so poslani v svet, radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

FRANK SAKAR, 1000 Broadway, New York, N. Y.

Nemške in bolgarske čete zavzele mesto Tutrakan.

NEKATERA POROČILA PRAVIJO, DA SO VJELE NAD 20,000 RUMUNSKIH VOJAKOV IN ZAPLENILE VELIKO VOJNEGA MATERIALA. — MED JETNIKI STA BAJE DVA GENERALA IN VEČ KOT 400 ČASTNIKOV. — ITALJANI SO BILI V ALBANIJI ZOPET PORAZENI. — VROČI BOJI OB VSEJ DOIRANSKI FRONTI. — ITALJANSKA ARTILERIJA V AKCIJI. — PRODIRANJE PROTI BUKAREŠTU.

Petrograd, Rusija, 7. septembra. — Ruski generalni štab poroča, da so bili Rumuni prisiljeni zapustiti trdnjavo Tutrakan, ker niso več mogli kljubovati veliki množini bolgarskih in nemških čet v Dobrudži.

Tutrakan je oddaljen šestdeset milj od Bukarešte in je ena onih trdnjav, ki ščitijo glavno mesto pred napadom od južne strani. Leži na južnem bregu reke Donave nasproti Oltenice.

Nemško uradno poročilo pravi, da so osvojili nemški in bolgarski vojaki že sedem utrdb v okolici tega mesta ter zavzeli vse postojanke, na katerih so se nahajale oklopne baterije.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — Tutrakan, rumunska trdnjava ob Donavi se nahaja v rokah nemških in bolgarskih čet.

Zmagovalci so vjeli več kot 20,000 rumunskih vojakov in zaplenili nad sto topov. Med jetniki se nahaja tudi nad 400 častnikov in dva generala.

Močna ruska posadka je napadla Dobrič-Pasaržik v južni Dobrudži, toda napad se ni obnesel. Napadaleci so se morali z velikimi izgubami umakniti.

London, Anglija, 7. septembra. — Nek nemški časopis je dobil iz Sofije poročilo, da se rumunska posadka ni mogla umakniti iz Tutrakana vsled prevelikega obstreljevanja nemške in bolgarske artilerije. Preostajali sta ji dve poti: ali naj se da pobiti, ali ujeti. Odločila se je za drugo.

London, Anglija, 7. septembra. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila preko Amsterdama poročilo, da so zadnje dni obstreljevali nemški zrakoplovci sledeča rumunska mesta: Bukarešt, Ploesti, Konstanca, Pjatr in Dehdet. Bombe so povzročile precejšnjo škodo. Zrakoplovi so se nepoškodovano umaknili.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — Nemški cesar je poslal bolgarskemu kralju Ferdinandu sledečo brzojavko:

— Ravnokar sem izvedel, da so bolgarske in nemške čete zavzele rumunsko trdnjavo Tutrakan. Sprejmite moje prisrčne čestitke in izrečite svojim četam mojo prisrčno zahvalo. Prepričan sem, da mi bo Bog tudi zanj napred pomagal. — Viljem.

Bukarešt, Rumunsko, 7. septembra. — Rumunski generalni štab poroča:

— Ob severni meji smo zasedli prelaz Gyorgy-Ditro-Oršava. Zaplenili smo sedem topov in veliko drugega vojnega materiala.

Ob naši južni meji je dobil sovražnik zelo velika ojačenja in z vsilo napada Tutrakan. Obe stranki imata precejšnje izgube.

Dunaj, Avstrija, 7. septembra. — Ker je pretila avstrijskim četam nevarnost, da bi jih obkolili Rumuni, so se umaknile na višine zapadno od Olah Toplice, južno od Dorna Vatre.

London, Anglija, 7. septembra. — Iz Amsterdama poročajo, da je prevzelo ameriško poslanstvo varstvo rumunskih interesov na Turškem.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — Vrhovno poveljstvo avstrijske armade naznanja, da so se morali Italjani umakniti ob dolenjem teku reke Vojutse v Albanijo. Sovražnik je bil prekoračil reko, pa se je moral umakniti, ker je naletel na veliko premoč.

Tozadevno uradno poročilo se glasi:

— Italjanske čete so prekoračile včeraj v bližini Ferrasa Vojutso. Levo sovražniško krilo se je moralo takoj umakniti, ko so ga napadle naše čete. Med bojem je izstrelil narednik Farigi nek sovražni zrakoplov. Zrakoplovec je bil mrtev, njegovega pomagača smo pa vjeli.

Rim, Italija, 7. septembra. — O položaju v Albaniji se poroča:

— V bližini Hambari, Albanija, so razkropile naše baterije nek sovražniški oddelek.

London, Anglija, 7. septembra. — O položaju na solunski fronti se poroča:

— Ob reki Strumi so napadle naše patrolje več sovražnih strelnih jarkov in vjele precej vojakov.

Naše bojne ladje so uspešno obstreljevale nek bataljon sovražne infanterije, ki se je koncentrirala v neposredni bližini Orfani.

Pri Doiranu sta naša in sovražna artilerija neprestano v akciji.

Istrebili smo nek sovražni zrakoplov, ki je padel gorč v Doiransko jezero.

"GLAS NARODA"

Slovenian Daily
 Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
 (Incorporated in U.S.A.)
FRANK SAKNER, President
LOUIS KENNEDY, Treasurer

Place of Business of this corporation
 and address of above officers:
 82 Cortlandt Street, Borough of Man-
 hattan, New York City, N. Y.

Na leto 1916 vpliva list na Ameriko
 Društvo 1.00
 Pol leta 0.50
 Pol leta na mesto New York 0.40
 Pol leta na mesto New York 0.30
 Vse druge vrste let 0.25
 Vse druge vrste let 0.15
 Vse druge vrste let 0.10

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
 izvenredni nedeljni priložnik.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 izhaja vsak dan izvenredni nedeljni priložnik.

Subscription yearly \$3.00.
 Advertisement on agreement.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Deset let podpiral in omogočil ga je
 priobitje.
 Deset let se blagoviti politiki in
 Money Order.

Delegatom DESETEGA GLAVNEGA ZBOROVANJA Jugoslovan. Katol. Jednote.

Delegati, težko delo vas čaka, zato pa bodite previdni, zato pa stokrat pretehtajte vsako besedo, predno jo boste izrekli.

Slovenski narod potrebuje voditeljev, prevdarnih in premišljenih mož, ki mu bodo svetovali, ki se bodo zavzeli zanj in mu bodo stali ob vsaki priliki na strani.

Jugoslov. Katoliška Jednota je ena največjih slovenskih Jednot v Ameriki.

Glejte in delajte, da ne bo samo ena največjih, pač pa tudi največja in najboljša!

Velika je vaša naloga. Glejte, da ji boste v vseh ozi-
rih kos!

Velike so vaše obveznosti napram članstvu, društvom in narodu. Ne smete se jim izneveriti, pač pa gledati, da jih izpolnete do najmanjše malenkosti.

Vsako društvo je poslalo na konvencijo svojega najboljšega moža. Bodite posloni na to zaupanje in izberite v vodstvo najboljše med vami!

Pustite na stran vse osebnosti. Odločite naj trezna premišljenost, ne pa osebno sovraštvo ali prijateljstvo.

Kar je gnjilega odstranite, kar je dobrega izboljšajte! Povzdignite splošen sloves J. S. K. J.!

V prihodnosti boste gledali s ponosom na sad svojega truda in dela. Ta trud bo vam v največje zadoščenje, članom društvom in narodu pa v veliko pomoč.

Pozdravljeni delegati desetega glavnega zborovanja! Naprej po začetni poti! Naprej do cilja in zmage!

Uredništvo GLAS NARODA.

kapitalistih. Naj še jaz nekoliko spregovorim, kar mislim. Kdor je največji sovražnik stavkarjev? V prvi vrsti so oblasti, namreč guberniji. Tukaj je bil pred nekako dvema letoma štrajk, in sicer v Miami, Ariz. Pri tej stavki pa ni bilo tako kot je navadno pri drugih. Kakor hitro so delavci zastavkali, jih je naš dober gospodar H. Hunt, ki je v resnici dober delavski prijatelj, oborožil s puškami in streljivom za slučaj napada od strani skebov. Ko so skebi sprevideli, da so stavkarji dobro oboroženi, ni bilo nobenega na solnce. In kapitalisti, ki so spoznali, da ni nihče na njihovi strani, so ugodili in stavka je bila končana v sedmih dneh. Tak mo-
žak je največja pripomoč stavkarjem, toda to so bele vrane. — Zdaj pa pogledajmo, kdo je poleg običajnih gubernij največji sovražnik stavkarjev. To je skeb, ki je izdajalec vseh trpinov. Ta jim največ škoduje. Ako zahteva stavkarji 25% približka — re-
cimo, da 2000 stavkarjev — po-
tem jim škoduje \$500 dnevno, na leto \$150,000, v desetih letih pol-
drug milijon itd. Toda to še ni vsa škoda, ki jo povzročijo skebi. S pomočjo skebov se stavko podaljšuje in tako še drugim delavcem škoduje, ki niso direktno od stav-
ke prizadeti, kajti drugi delavci morajo štrajkare podpirati v svo-
jem boju, namreč z denarjem, da morejo živeti. A. S. je 25. avgusta prinesel na solnce nekega takega skeba. Ta skeb, ki se je podpisal z imenom, pravi, da čaka lenuha palica (menda — beraška). Ti, skeb, ti si izdajalec samega sebe in drugih delavcev! Kadar je čas za stavkat, stavka z drugimi vred, kadar je pa čas za delat, pa delaj. Ti pa čez teden skebaš, ob nedeljah pa v cerkev hodiš. Res, lepa reč! Ti bi moral stavkati, ka-
dar drugi stavkajo, potem ti pa ne bo nihče, niti socialist ničesar očital, dokler boš z delavcem držal, neglede kako stranke si. Ali ne veš, kaj pravi božja zapoved? Ne želi škodi svojem bližnjemu. Ti pa delaš ogromno škodo; — le gor pogledi! In ta skeb, ki je iz Gilberta, Minn., pa nadalje pravi, da so različne plače, — pravi — od \$2.40 naprej, kar on za zelo dobro smatra. Ta plača bi bila mogoče dobra pred petnajstimi leti, nikakor pa ne zdaj, ko je vse tako drago, da je nemogoče po-
stole preživljati sebe in družino. Poleg tega pa za take plače še ta-
ko živinsko delati in v takih raz-
merah kot so v Minnesoti, kajti meni so tam razmere znane. — Pozdravljam vse stavkarje in druge delavce, skebom pa želim, da bi se jim posvetilo v glavi, da bi prišli k spoznanju, koliko škoda delajo svojim društvom. Treba je, da se vse delavstvo zave, da bodo kapitalisti enkrat s skebi v zadregu prišli. Uredništvo A. S. pa hvala, da je spoznal skeba in na-
pravil pod podpisom svojo opom-
bo ter ga podpisal s polnim ime-
nom. — John Gričar.

"Zveza jugosl. pevskih društev" je vstanovljena.

Lepa misel se je vresničila. — So-
delovanje Hrvatov in Srbov. —
Izvrsten odbor.

Johnstown, Pa. — V nedeljo 3. septembra je ob-
hajala slovenska pesem svoje zmagoslavje; koncert je uspel in ob-
činstvo nam je dalo bogate priznanja. Gledališče, ki je eno največjih, je bilo polno in ob sto-
lih je stalo še mnogo poslušalcev. Vsa društva so izvršila svojo u-
logo v polni meri, največ navduše-
nja pa je izval duet gospe Fani Susman, sopran, in gospodične Mary Sever, alt, iz Forest City, Pa., ter mešani zbor društva Zvon iz Forest City. Nadvse veličasten je bil bas-solo Kovačiča, ki nas je očaral s svojim lepim globokim glasom. Umetnik v petju je tudi Primož Kogoj, ki je pel solo v pesmi "Pobratimija". Ne rečem preveč, če trdim, da je Primož Kogoj najboljši bariton med našim narodom v Ameriki.

Ni moj namen pisati kritiko na-
šega prvega koncerta te vrste, naj omenim samo, kaj mislijo Ameri-
kanci o tem. Imel sem priliko po-
slušati pogovor treh Amerikan-
cev, ki so govorili, da je bilo pet-
je krasno in cela prirediteljstvo do-
vorno izpeljana. Nekdo pa mi je de-
jal, ako priredimo še en tak koncert po "big price", da bo gledališče razprodano do zadnjega prostora. — Vem, da marsikdo ni pričakoval, da bomo dosegli tak uspeh.

Na tem mestu naj mi bo dovo-
ljeno izreči zahvalo vsem onim, ki so nam pripomogli h koncertu. V prvi vrsti zaslužijo pohvalo gospe in gospodične pevke iz Forest City, ki se niso ustrašile dela, ne daljne poti. Posebno gori omenje-
ni dve pevki sta bili krona cele prireditve, zato: iskrena hvala!

Hvala tudi slovenski godbi iz Moxhama, ki je svirala lepe točke pri koncertu, kakor tudi pri ban-
ketu. Tukajšnji rojaki bomo znali to upoštevati in stali vam bomo vedno ob strani.

Hvala združenim tamburaškim društvom, ki so našo slavnost še povečali s svojim sviranjem pri koncertu in na pikniku.

Najsrčnejša hvala gospe in gospodičam, ki so skrbele za jed in pijačo pri banketu. Neka tihla zadovoljnost nas je navdajala, ko ste hitele mimo naših stolov in nam stregle. Prisrčna hvala!

Hvala slednjič vsem pevskim društvom in celokupnemu občinstvu!

V ponedeljek 4. septembra pa je bil položen temelj združitve jugoslovenskih pevskih društev ter bila vstanovljena "Zveza ju-
goslovenskih pevskih društev". Veselja mi je igralo srce, ko sem na zborovanju videl pred seboj pevke in pevce, na katerih obra-
zih je sijalo veselje, zadovoljnost in navdušenje. Ta koncert vam je podžgal ljubezen do petja in prepričan sem, da se boste sedaj še v večjem zanimanju in več-
jim pogumom posvetili lepemu

petju, tako da bo prihodnji naš koncert dne 4. septembra 1917 v Clevelandu prekašal tukajšnjega, tako po številu pevcev, kakor tudi po kakovosti petja. — Živele drage mi pevke, živele dragi mi pevci!

Glavni odbor je sledeči:
 Primož Kogoj, predsednik.
 Juraj A. Matijašič, podpredsednik.
 Ignacij Hude, gl. pevovodja.
 Josip Dupin, glavni tajnik.
 Peter Srnovršnik, pomožni tajnik za Slovence.
 J. Horvatič, blagajnik.

Nadzorni odbor:
 ga. Fani Susman in J. Lavrič, za Slovence; Jos. Vincetič in Ivo Matan, za Hrvate in Srbe.
 Za sedež Zveze je bil določen Johnstown, Pa.
 Glasilo je Glas Naroda.

Prosim vse društvene pevovod-
je, da mi pošljejo seznam vseh skladb, katere imajo v svoji zalogi, da se takoj lahko prične s pošiljanjem raznih pesmi na dru-
štva, ki jih želijo.

Prosim tudi društvene tajnike, da mi naznajo, koliko slik ho-
čejo imeti člani. Slike so po \$1.00. Umestno bi tudi bilo, da si naba-
vimo slike kot dopisnice; ker je slika velika, bodo dopisnice troj-
ne, to je trikrat preganjene, ve-
ljale pa bodo po 7 do 8¢.

Pevcem in pevčkam pozdrav!
 Ignacij Hude.

**Pesimistično nemško ča-
sopisje.**

Poroča se, da je berlinski socia-
listični organ "Vorwärts" prin-
sel članek, v katerem se med dru-
gim tudi to-le čita:

"Ako imajo centralne sile še kak dvom o pravem ljudskem mnenju glede nadaljevanja vojne, naj pridejo k nekaterim ljudskim sejam, ki se vrše v različnih delih države.

"Na vseh teh sejah pozdravlja-
jo ljudje idejo za takojšen mir, ne da bi se s to vojno kaj osvoji-
lo, z največjim navdušenjem in odobravanjem.

"Na nekem takem ljudskem zborovanju je poslanec Kappler izjavil, da bi bile prave garancije, da ne bi zopet prišlo do kake take katastrofe, le v splošnem raz-
oroženju vseh držav in v medna-
rodnem razsodišču. Najpotrebnej-
še je, da se doseže z Anglijo krat-
ko premirje. Temu mora Nemci-
ja posvetiti največ vpoštevanja!"

"Schwäbische Tagwacht" v Stuttgartu je nedavno pisala:
 "Čeprav bi bili Rusi, Italijani in vsi drugi nemški sovražniki popolnoma potlačeni in poraženi, bi angleška nadvlada na morju še vedno obstajala. In lahko pre-
mo tako daleč, da pravimo, da se mora zgoditi čudež, ako bo kaj drugega, tudi če traja vojna dvaj-
set let ali pa še več. Nadaljevanje vojne nas more potlačiti še v večjo bedo in največjo nevarnost."

Berlinska "Post", o kateri se ravno poroča, da je zopet vstav-
ljena, je prinesla v svojem članku med drugim tudi sledeče:
 "Reklo se je, da bi imel Falkenhayn popolnoma prav, ako bi žrtvoval pol milijona mož, če bi zavzel Verdun. On je izgubil sko-
ro toliko mož, toda dosegel je le velik vojaški poraz, katerega po-
sledice se zdaj vidijo v severni Franciji, Rusiji, Trentu in ob So-
či. Poleg tega je pa doživel tudi velik moralni poraz, ki se ga čuti zlasti zdaj, ko se je spremenil položaj na Balkanu..."

Listnica uredništva.

Na več vprašanj glede brezlične-
ga brzjoava med Združenimi drža-
vami in Evropo naznanjamo, da je edina zveza v Sayville, L. I., in ta ima zvezo z Naumen na Nemškem ter parniki na morju; nikakor pa ni mogoče poslati brzjoava naravnost v Avstrijo.

Poizvedli smo natančno, da brz-
joavne pošiljate po brezličnem brzjoavu mnogokrat tukaj čakajo po več dni predno so odposlane, ker je ta edina zveza zelo zapeljena se-
daj. Enako je z odgovori iz Nem-
čije v Združene države.

Kdor toraj meni, da se zamore-
jo denarne nakaznice od tu odpo-
slati, in da jih nakaznice sprejme v 5 dneh, se zelo moti. V sedanjih razmerah lahko leže take pošilj-
tve po cel teden v Sayville predno

pridejo na vrsto. — Iz Nauma na Nemškem pa gre vse po pošti na Dunaj in od tam naprej; zgodi se pa šestkrat, da hodi pošta sedaj iz Nemčije na Dunaj po sedem dni, in z Dunaja na zadnjo pošto tudi vzame toliko časa. Ves železniški promet služi sedaj v prvi vrsti voj-
ski, to je za prevažanje vojakov, ranjencev, za hrano in municijo; vse drugo jim je v teh časih po-
stranska stvar.

**DARUJTE PAR CENTOV SLO-
VENSKIM TRPINOM V STARI
DOMOVINI!**

ISČE SE DELAVCE

za splošno delo v tovarni. Vpra-
šajte pri: Employment Depart-
ment, Westinghouse Electric and
Manufacturing Company, East
Pittsburgh, Pa. (19—8 v d)

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

Dr. LORENZ,
 Specialist moških bolezni.

Jas sem edini bratstvo govore-
či specialist moških bolezni v
Pittsburghu, Pa.
DR. LORENZ.
 644 Penn. Av. II. nadst. na ulico.
 Uradne ure: dnevno od 9. do
 polne do 8. ure zvečer. V pet-
 kih od 9. do polne do 2. popoldne.
 Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

**VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.**

DELO OKUSNO.

**IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.**

UNIJSKO ORGANIZIRA!

POSEBNOST SO:

**DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.**

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

CENIK KNJIG

kotere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški —25
 Ahnov nemškoangleški tol-
 mač, vezan —50
 Berilo drugo, vezano —40
 Cerkevna zgodovina —70
 Hitri računar —40
 Poljedelstvo —50
 Popolni nauk o čebelar-
 stvu, vezan —\$1.00
 Postrežba bolnikom —20
 Sadržaja v pogovorih —25
 Slov.-angleški in angl.-
 slov. slovar —50
 Slov.-angl. in angl.-slov. slo-
 var —1.50
 Trtna už in trtojeva —40
 Učna živinoreja —50
 Umni kmetovalci —50
 Veliki slovensko-angleški
 tolmač —\$2.00

**ZABAVNE IN RAZNE DRUGE
KNJIGE:**

Doli z orožjem! —50
 Božični darovi! —15
 Hubad, pripovedke, 1. in 2. —20
 Ilustrovani vojniški po Go-
 renjakem —20
 Leban, 100 beril —20
 Mešija, 1. in 2. zvezek —80
 Na različnih potih —20
 O jetiki —15
 Odvetniška tarifa —30
 Pregovori, prilike, reki —25
 Titanik —30
 Trojka, povest —50
 Vojna na Balkanu; 13. zvezek —\$1.85
 Zgodovina c. in k. pešpolka
 št. 17 s slikami —50
 Zgodba o povijanju —30
 Zgodovina slov. naroda 5. —40
 Zlate jagode, ves —30
 Življenja trnjava pot —50

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali —10
 veliki —25
 Avstrijsko-Italijanska vojna —15
 mapa —15
 Balkanskih držav —15
 Evrope —15
 Evrope, vezan —50
 Vojna stenska mapa —\$1.50
 Vojni atlas —25
 Zemljevidi: New York, Co-
 lorado, Illinois, Kansas, —25
 Montana, Ohio, Pennsylv-
 ania, Minnesota, Wis-
 consin, Wyoming in West
 Virginia in vseh drugih
 držav po —25
 Avstro-Ogrske mali —10
 veliki vezan —50
 Celi svet —25
 Velika stenska mapa U. S.
 na drugi strani pa celi
 svet —\$1.50

OPOMBA: Naročnikom je priložiti denarno vrednost, bodisi v go-
 tovinu, poštne nakaznice, ali poštne znamke. Poštne je pri vseh
 cenah še vključene.

V usodopolni uri.

Naše besede so našle odmev v
 sreih mnogostevnih rojakov, se-
 me, ki smo ga sejali, je padlo na
 rodovitna tla in obrodilo dober
 sad.

Slovinci po Ameriki so spoznali
 svojo veliko nalogo, izprevideli so,
 da je njihova dolžnost delati in ce-
 l

Jugoslovenska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way of Box 57, Erie dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Kaznjik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE EUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN AUSEK, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. FORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Ely, Minn.

Ved dopis, tikajoči se uradnih sadov, kakor tudi denarnih priljubljenosti, naj se pošilja na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo ostralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Delegati:

- Joseph A. Mertel, Ely, Minn.
- Matevz Zgonec, Ely, Minn.
- John Merhar, Ely, Minn.
- Joseph Kolenc, Ely, Minn.
- Math. Komp, Ely, Minn.
- Joseph Avbelj, Ely, Minn.
- Alois Balant, Lorain, Ohio.
- John Ilenich, Calumet, Mich.
- Joseph Plantz, Omaha, Nebraska.
- Dr. Jos. V. Grahek, Pittsburgh, Pa.
- Frank Krajsek, Hostetter, Penna.
- Joseph Merhar, Rock Springs, Wyo.
- Gregor Hrescak, Rock Springs, Wyo.
- Leon. Slabodnik, Ely, Minn.
- John Putz, Rock Springs, Wyo.
- Valentin Mreina, Lorain, Ohio.
- Alois Balant, Lorain, Ohio.
- Frank Justin, Gilbert, Minn.
- Frank Kochevar, Denver, Colo.
- Frank Skrabec, So. Chicago, Ill.
- Anthony Motz, Eveleth, Minn.
- Geo. Kotze, Eveleth, Minn.
- John Primozich, Pittsburgh, Penna.
- John Varoga, Diamondville, Wyo.
- Anton Z. Arko, Sublet, Wyo.
- Leon. Slabodnik, Imperial, Penna.
- Valentin Pternel, Chisholm, Minn.
- John Lamuth, Chisholm, Minn.
- Charles Zgonec, Braddock, Penna.
- Alois Hrovat, Black Diamond, Wash.
- Gr. J. Porenta, Trestle, Penna.
- Anton Erzen, Lloydell, Penna.
- John Jereb, Conemaugh, Penna.
- Jos. Dremelj, Conemaugh, Pa.
- Mihail Rovansk, Cleveland, Ohio.
- Frank Milavec, Cleveland, Ohio.
- Rudolph Perdan, Jos. Culig, Pueblo, Colo.
- Valentin Bruketa, Roslyn, Wash.
- Anton Kosoglav, Claridge, Penna.
- John Varoga, East Palestine, Ohio.
- John Prijatelj, Pueblo, Colo.
- Math. Kramar, East Helena, Mont.
- John Hribernik, Barborton, Ohio.
- Frank Marolt, Indianapolis, Ind.
- Marko Gushtin, Aspen, Colo.
- F. G. Tassotti, Kansas City, Kans.
- Leonard Slabodnik, Brooklyn, N. Y.
- Frank Augustine, Murray, Utah.
- Jos. Homovec, West Mineral, Kans.
- Anton Kromar, Little Falls, N. Y.
- John Rupnik, Hibbing, Minn.
- Martin Setine, Uniontown, Penna.
- John Movern, Export, Penna.
- Matiya Vardjan, Bear Creek, Mont.
- Frank Praprotnik, Chisholm, Minn.
- Josip Zalar, Reading, Penna.
- Ed. Dusich, South Range, Mich.
- John Urbas, Joliet, Ill.
- Mohor Mladich, Monessen, Penna.
- John Urbas, Thomas, W. Va.
- Mohor Mladich, Chicago, Ill.
- John Urbas, Collinwood, Ohio.
- Mohor Mladich, Taylor, Wash.
- John Urbas, Cannonsburg, Penna.
- Mohor Mladich, Oregon City, Ore.
- John Urbas, Greensburg, Penna.
- Mohor Mladich, Salida, Colo.
- John Urbas, Heilwood, Penna.
- Mohor Mladich, Aurora, Ill.
- John Urbas, Sheboygan, Wis.
- Mohor Mladich, Superior, Wyo.
- John Urbas, Trinidad, Colo.
- Mohor Mladich, Aurora, Minn.
- John Urbas, Midvale, Utah.
- Mohor Mladich, St. Louis, Mo.
- John Urbas, Roundup, Mont.
- Mohor Mladich, Gonawanda, N. Y.
- John Urbas, New York, N. Y.
- Mohor Mladich, Rockdale, Ill.
- John Urbas, Waukegan, Ill.
- Mohor Mladich, Waukegan, Ill.
- John Urbas, Moon Run, Penna.
- Mohor Mladich, Middleton, W. Va.
- John Urbas, Walsenburg, Colo.
- Mohor Mladich, Collinwood, Ohio.
- John Urbas, Chicago, Ill.
- Mohor Mladich, Butte, Mont.
- John Urbas, Davis, W. Va.
- Mohor Mladich, Duluth, Minn.
- John Urbas, Youngstown, Ohio.
- Mohor Mladich, Keewatin, Minn.
- John Urbas, McKinley, Minn.
- Mohor Mladich, Leadville, Colo.
- John Urbas, Kitzville, Minn.
- Mohor Mladich, Ely, Minn.
- John Urbas, Ely, Minn.
- Mohor Mladich, Delmont, Penna.
- John Urbas, Sartell, Minn.
- Mohor Mladich, Cokedale, Colo.
- John Urbas, Aurora, Minn.
- Mohor Mladich, Ely, Minn.
- John Urbas, Dodson, Md.

J. S. K. J.

Bližamo se koncu tistih dni, ko se bodo zbrali zastopniki iz vseh krajev naše nove domovine na Eveleth, Minn., k delu, katero je velike važnosti. Treba bode narediti korak, kateri je neobhodno potreben za nadaljni obstanek in zboljšanje Jednote.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Členjeni zastopniki krajevnih društev, v prvi vrsti vzemite v pretres glavne uradnike. In zakaj? Glavni uradniki so se zadnja tri leta zelo malo brigali za napredek Jednote. Kaj je temu vzrok, se ne ve. Ko zasledujemo glasila bratskih organizacij, vidimo, da skoraj vsaki mesec, ali vsaj enkrat v dveh mesecih je poziv od neke ali drugega glavnega uradnika na društvo (Jednota), da se zberejo na zbiranje.

Druga točka je, da je preveč našim težkem delu, katero vas gl. uradnikov. Ali ne zadostujejo čaka!

Chicago, Ill. J. Z.

Prosim, da mi odmerite še malo prostora v našem glasilu v prid ko zmožnosti, da bi pregledal J. S. K. J., ker v resnici se je bolniška spravevala, jih odobrili precej zanimivo za napredek Jednote. Izrazi raznih članov so po pravice, ki je od zastopnikov na zborovanju izvoljen? Sploh ni moge, zakaj Jednota je po zadnjem zborovanju precej mazdovalela v članstvu.

Členjeni zastopniki, proč z ne potrebnimi uradniki, ker to bode v korist cele Jednote in nje blaginje!

Veliko se piše o centralizaciji; eni so zanj, drugi pa nasprotno. Dobro premišljeni, izkušeni in delavni možje, katerim je organizacija pri sreč, so se že izrazili v svojih člankih v glasilu, da to ni nje korist in napredek, ampak propad. Toraj je razvidno iz njih nasvetov in želja, da se mora pora centralizaciji. So pa še nekatere društva, ki se zelo močno poganjajo zanj, in to so tista, katera se ne brigajo, ne za blaginjo Jednote, manj pa še za društveno, pa tudi ne za bolniško rekoč: kaj nam zdaj mar, saj Jednota plača! Sramotno je tako govorenje.

Vprašanje sledi, ako slučajno centralizacija odpade, kaj bodo potem manjša društva oziroma njih prazne blaginje; bode-li Jednota povrnila denar, katerega so društva plačala kot bolniški sklad nazaj društvam? Odgovor je lahek: Jednota tega ne more storiti, ker je isti sklad vedno prekratek; kako bodo pa društva plačevala bolniško podporo, ker smo trdim, da jih je polovico pri Jednoti, katera težko ali sploh ne morejo plačati uradnike društva, ne stamarine od dvorane, v kateri zborujejo, ker so njih blaginje izčrpane. Kar danes plačujemo, plačujemo za asessment in bolniško podporo, ostalo se pa lahko porabi za zmanjke.

In kdo je temu kriv? Krivi so tisti gospodje, kateri so imeli na ustih: "varovati hočemo mala društva pred propadom"; so pa ravno nasprotno naredili, veliko večjih društev, katera so bila v dobrem finančnem stanju, so danes na robu propada. In to so storili tisti, ki se veliko ustijo, pa malo delajo, samo da je nekaterim krogom po volji.

Zadnje zborovanje je naredilo dober korak glede zastopnikov na zborovanju. 50 članov ima pravico do zastopnika na zborovanje, 49 članov pa nič drugega, kakor plačaj, pa tiho poslušaj komando. Kje je pravica? Pravilno bi bilo, da gg. zastopniki poznate pravice! Ako smo enakopravni pri plačilu, zakaj bi ne bili pri zastopanju? Društvo, katero ima 25 članov (članice), naj bo zastopano po svojem zastopniku, in enako društva, katera imajo 100 ali več članov (članice), naj bi bila zastopana po isto enem zastopniku.

Sprejme se naj razred od 45. do 50. leta z usmrtno \$250.

Slučajno, da centralizacija ostane, naj se bolniška podpora plačuje trikrat na mesec.

Konvencija naj bi se vršila kakor sedaj, namreč vsaka tri leta, a v sredini Združenih držav, ker s tem se bo veliko prihranilo za vojnjo delegatov. Dobro bi bilo, da naj bi društva plačala vojnjo svojega zastopnika, Jednota pa dnevnice, ali pa nasprotno; s tem s tem bi se veliko stroškov Jednote prihranjalo.

Nekateri se poganjajo za lastno glasilo in hočejo s tem narediti še več plačila na članstvo. Pomislite, gg. zastopniki, kaj stane lastno glasilo! Sedajno glasilo zadostuje, samo cenzura naj odpade, ker pri večjih društvih se marsikaj ugiha za napredek članstva oziroma cele Jednote; pa mogoče ravno gl. odboru to ne bi ugajalo, misleč: to bi nam škodovalo, to se ne sme priobčiti! Toraj društva oziroma člani naj bi imeli polno moč do glasila Jednote, saj dobri nasveti in zdrava kritika nikdar ne škoduje.

Združenje je težavna stvar. Če pa pride sploh do razmotrivanja, bi bilo najboljšje, ako bi se združila z društvom sv. Barbare v Forest City, Pa., ker so njih pravila in zakoni skoraj enaki ter se lahko uredi eden ali dva višja razreda za smrtno in istotako za bolniško podporo.

Toraj, členjeni zastopniki, vzemite v pretres to navodilo. Delajte v korist članstva in celega slovenskega naroda; proč z istimi, katerim je Jednota le na ustih, nikdar pa pri sreč!

Srčni pozdrav vsem zastopnikom J. S. K. J. in celotni članstvu, želja vam obilo uspeha pri

Nemška "kultura" v Belgiji.

Londonka "Westminster Gazette" prinaša sledeče poročilo od svojega belgijskega dopisnika: Znano je, da je bil preteklo leto izginil belgijski plemenitaš baron Dutegham Daeoz.

Pred par tedni so pa njegovo truplo našli, in sicer v nekem gozdu, ki spada k njegovemu posestvu.

Cela stvar je bila že docela pozabljena, kljub temu, da je bila, ko je bil izginil, napravila veliko senzacijo, toda, ker dandanes senzacije tako hitro zamirajo, tako je tudi ta slučaj prišel skoro popolnoma iz spomina cele javnosti.

Baron je bil vstreljen z revolverjem v hrbet.

Zdaj se je pričelo za slučaj zopet vse zanimati, kajti zdaj je gotovo, da je bil plemenitaš usmrčen, medtem ko se je dozdaj domnevalo, da je najbrže zapustil deželo. Bivši baronovi služabniki zdaj pripovedujejo, da je dohajalo k baronu dnevno več nemških častnikov kot nepovabljeni gostje, proti katerim se je baron obnašal, kot da mu njihovi poseti niso ljubili.

Ko so služabniki to izpovedali, se je pričelo one častnike sumiti. Nemške oblasti so, takrat, ko se je truplo našlo, takoj zaprele baronovo ženo in jo tudi niso izpustili, ko je bila že stvar rešena. Žena je je ječi zbolela, tako, da je zdaj ni zdrava, ko je že iz ječe.

Morilec se je dobilo, namreč v osebi princa Stolberg. Izdal ga je njegov privatni šofer, češ, da je on umoril barona; pomagal mu je pa grof Gogern.

Oblasti — nemške, seveda — so morale stvar vzeti v roke. Prince je bil sicer spoznan krivim, toda ga ni doletela kazen, kakršna je v takih slučajih potrebna in običajna, namreč smrt; dobil je le dosmrtno ječo. Grof Gogern je dobil pa deset let. Ako bosta pa tudi prestala te kazni, je seveda veliko vprašanje.

Prince Stolberg je član ene najstarejših plemenitaških družin v Nemčiji; baje je ta družina že 700 let stara.

BRAT, POMAGAJ TEPREREMU BRATU!

Stališče angleškega delavstva.

Iz Birminghama na Angleškem se poroča, da je osemindeset delavskih unij, v katerih je nad dva milijona delavcev, zavrnilo predlog Ameriške delavske federacije, da bi se po končani vojni vršil delavski in mirovni kongres.

Ko se je razmotrivalo o ameriškem predlogu, da bi se vršil ta kongres, pri katerem bi bili zastopani delavci vseh dežel na svetu, je rekel William J. Thorne, M. P., da nima nič zoper to, da bi se vršil ta kongres, toda kongresa bi se lahko vdeležili le delavci zaveznih držav in Amerike, nikakor pa ne bi mogle angleške unije se tako konference vdeležiti, ako bi bili poleg zastopani tudi delavci centralnih držav.

"Niti najmanj ne dvomim, da bi se parlamentarni odbor delavske stranke strinjal s tem, da bi se povabilo na kongres delavce Nemčije, Avstrije, Bolgarije in Turčije", je rekel Mr. W. J. Thorne ter pristavil, da "se ne more imeti z Nemci prej nobene stika, dokler ne bodo vsi Nemci iz Francije, Belgije in Rusije odstranjeni".

Največ angleških delavskih voditeljev se je izrazilo, da ne morejo imeti delavci angleških, kakor tudi zaveznih držav nobene poslata z Nemci, dokler se ne bodo slednji poprijeli demokracije, ki bo odpravila nemški despotizem, dokler ne bodo prenehali s podmorskimi in zepelinskimi napadi.

Mr. Thorne in George Henry Roberts ki sta bila glavna delavska voditelja v Angliji, sta se splošno izražala, da so nemški delavci največ odgovorni, da je v Nemčiji taka vlada.

Rekla sta, da so baš malo časa pred vojno nemški delavski zastopniki na mednarodni delavski konferenci v Bazlju, Švice, rekli, da bodo z vsilo nasprotno vsem nemškimi militarističnim programom, ki jih ima nemška vlada, toda, ko so se pa vrnil v Nemčijo, so enoglasno volili za posojila ter podpirali vse ukrepe nemške vojne stranke.

Medtem ko so zavračali ameriški predlog, da bi se kongresa tudi nemški delavci udeležili, so pa tudi enoglasno izjavili, da imajo zdaj delavci, ki so se v vojni borili in žrtvovali, pravico zahtevati, da bodo opravičeni do močnega glasu, s katerim bodo odločevali v državnih in mednarodnih afera, da se jih ne bo več tako preziralo kot se jih je dozdaj.

Ako se bo vršil kongres zaveznih in neutralnih delavcev, se še ni odločilo, vendar popolnoma gotovo je, da angleško delavstvo ni za to, da bi prišli poleg nemški in avstrijski ter bolgarski in turški delavci, kajti angleško delavstvo je glasovalo s skoro 1-milijonsko večino proti temu.

Angleško delavske unije se zavzemajo tudi za nacionaliziranje železnice. Zahtevajo, da bodo železnice državna last, pri čemer bo pa tudi delavstvo lahko imelo glas, s katerim bo v gotovih stvarih odločevalo.

Angleško delavstvo se je tudi izrazilo, da se strinja s tem, da se napravi pri angleški vladi delavsko ministrstvo.

Unije so tudi zoper vsako takozvano "vojno po vojni".

Dalje pa zahtevajo unije to-le:

1. — Da se upelje in pripozna zopet vse stare navade in principe unije, ki se jih je pričetkom vojne odstranilo ter tako povečalo množino produktov.

2. — Naj se narodno organizira vso industrijo, vetevisi plovbo.

3. — Vlada naj poskrbi, da bodo imeli vojski, ko se bodo vrnil v bojišče, kaj posla.

4. — Po vojni se ne sme znižati plač ali pa povečati delavni čas.

5. — Po vojni, kakor tudi zdaj se ne sme uvajati v deželo iz tujih dežel blaga, ki bi bil cenejši kot je domači izdelek.

Henry Ford toži.

Chicago, Ill., 7. septembra.

Pri okrožnem sodišču Združenih držav je Henry Ford vložil tožbo za \$1,000,000 proti "Chicago Tribune", ker je ta list dne 23. junija v nekem članku pisal, da ne pusti Ford svojih uslužbencev, da bi se prijavili na vojaško službo na mehiški meji. List ga je nazval celo anarhista.

Ford zahteva, da se mu zdaj toliko plača za osebno odškodnino.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA J. S. K. J.

Zadnjič sem nekoliko površno poročal radi vojnje delegatov. Naj tempotem malo bolj natančno poročam, ker se mi je zadnjič vrnila pometa radi newyorških delegatov.

Toraj newyorški delegatje se snidejo s pennsylvanskimi v Clevelandu dne 8. septembra ob 11.45 na Union postaji. Tam se jim pridružijo tudi iz Ohio države.

Delegati iz Pennsylvanije naj kupijo tikete samo do Pittsburgha, ker se bodo odpeljali iz Pittsburgha po New York Central železnici ob 9.15 zvečer; toraj naj bodo v Pittsburghu 8. sept. vsaj do 4. ure popoldne na Union postaji, ker ob 6. uri agent office zapre.

Ko pridejo v Chicago na So. St. postajo drugi dan ob 8.15 zjutraj, jih bo tam pričakoval znani Mr. Mr. Anton Motz iz So. Chicago in jih sprevede na North Western postajo.

Kar jih odputuje z North Western postaje iz Chicago, gredo na-

prej 9. sept. ob 6. uri zvečer in bodo v Duluth, Minn. dne 10. sept. ob 8.30 zjutraj. Tam jih bo pričakovalo društvo "Duluthski Slovani", nakar se bodo skupaj peljali na kari v Eveleth, Minn. ob 3.50 popoldne, nakar bodo ob 6.40 v Evelethu.

Vsak naj se drži tega programa. Drugo sem že zadnjič omenil.

Omeniti imam še, da jih bo v Pittsburghu pričakoval Alois Hrovat.

Udani, J. A. Germ, predsednik.

OPOMBA.

Društvo, ki ima preko 100 članov in ima pri društvu uradnika Jednote, ne more poslati dveh delegatov na konvencijo. Lahko pa pooblasti uradnika, da društvo zastopa. Da ne bo nepotrebnih sitnosti, naj si vsako društvo vzame to naznanje, ker tako je bilo zaključeno na zadnji konvenciji. Ako plača društvo samo stroške in dnevnice, potem lahko pošlje dva.

Zapomnite si to!

Nasvidenje v Eveleth, Minn.

A. J. Germ, predsednik.

NAVODILA ZA DELEGATE IN URADNIKE J. S. K. J.

za potovanje na 10. glavno zborovanje Jednote na Eveleth, Minn.

1. — Ker se je sedaj malokje dobijo znižane cene za potovanje, je prošel vsak delegat in uradnik, da si kupi sam vozni listek do mesta zborovanja in nazaj. Vsi naj gledajo da pridejo v Duluth, Minn. v nedeljo popoldne, dne 10. septembra.

V Duluthu bode sprejelo delegat društvo "Duluthski Slovani" in jih spremilo na postajo. Vlak odide iz Dulutha ob 3.40 popoldne na Duluth, Missabe & Northern železnici, katera bode preskrbela poseben voz za skupno vojnjo delegatov. Vlak pride na Eveleth ob 6.30 zvečer. Evelethsko društvo bo napravilo sprejem in odkazalo prostore za delegat in uradnike.

2. — Vsak delegat naj bode preskrbljen s poverljivim listom, pravilno izpolnjenim in podpisanim kakor zahteva forma, ki je bila poslana tajnikom krajevnih društev za oddajo delegatom. Če je mogoče, želeži je tudi, da ima vsak delegat potrdilo od agenta železnice, kjer si je kupil listek. To potrdilo se imenuje "Mileage Voucher" in je tudi bilo poslano vsem delegatom. Če se na kateri postaji ne more kupiti tiket naravnost na Eveleth, Minn., naj se kupi do Dulutha in potem zopet od Dulutha naprej, cena je ista. Minnesotski delegati se pridružijo ostalim na Evelethu v nedeljo zvečer, dne 10. septembra.

3. — Deseto glavno zborovanje J. S. K. Jednote se začne v ponedeljek zjutraj dne 11. septembra, ob poldeveti uri. Vsak naj pazi, da bode do tega časa na svojem mestu. Če ima kateri kak važen zadržek, naj se opraviči pri predsedniku Jednote.

LISTA

glavnih uradnikov in delegatov za X. glavno zborovanje

J. S. K. JEDNOTE

v EVELETH, MINNESOTA.

Mesca septembra 1916.

Glavni uradniki:

- Predsednik: John A. Germ, Braddock, Pa.
 Podpredsednik: Alois Balant, Lorain, Ohio.
 Tajnik: G. L. Brozich, Ely, Minn.
 Blagajnik: John Gouze, Ely, Minn.
 Blag. N. S. Louis Costello, Salida, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. M. J. Ivek, Joliet, Ill.
 Nadzornik 1: Michael Sunich, Calumet, Mich.
 Nadzornik 2: Peter Spehar, Kansas City, Kan.
 Nadzornik 3: John Kerzisk, Burley, Idaho.
 Nadzornik 4: John Ausek, Cleveland, Ohio.
 Porotnik 1: Frank Justin, Lorain, Ohio.
 Porotnik 2: Jos. Pishlar, Rock Springs, Wyo.
 Porotnik 3: G. J. Forenta, B'k Diamond, Wash.

Najstarejša.

Spisat' Ivo Trošt.

I.

Nizke in prenikne postavbe, prijaznega lica, nekoliko neokretnega života, vedno ljubezna in navadno vesela je bila Toplačeva Anka v Logu. V njem modernem, zaupnem očesu je odsevala njena duša, ko je na raznih izletih in veseljih nabirala za šolsko družbo, za gasilno družbo ali v pomoč nesrečnikom po požaru ali potrebu radovoljne darove.

V tem ljudomilem poslu ji ni telesna okorelost, katero je dobila že dete vsled prebudega kašlja, prav nič v zadrego; nasprotno: prav dobro se zavedajoča svoje hibe, je ponosno trdila:

— Grbasta ženska mora biti še le zares nesrečna; nihče je ne mara, in tudi omožiti se ne more.

Ljudje so jo pogledovali, pomilovalno misleci: dela si reklamo, ker bi rada dobila moža, dasi najbrž tudi ni prav zdrava, in so radi polagali mile darove na žrtvenik domovinske ljubezni in človeškega sočutja.

Anka se je veselila svojih uspehov, in v takih slučajih ji je predevalo čustvo blaženstva, nade in hvalečnosti, da je s solznimi očmi in z bogato obloženim krožnikom stopala od mize do mize, od gosta h gostu.

Malone vsi dobrodelni zavodi so zvedeli po obilnih darilih kdaj se je omožila inovitega Toplača — posestnika in trgovca v Logu — divna drugorojenka Betina, poročiva se z nekim uradnikom bližnje železniške postaje. S hrupom in trusem se je godila vesela svatba; Anka je pa vstrajno opozarjala, prosila, se laskala in resno spominjala vedno veselje, če goste, da v trenutku najčistejšega veselja in obilnosti ne smemo pozabiti revežev, umirajočih v — bedi. In njeni opomini so glasno odmevali na njenem krožniku.

Ko se je mladoporočena dvojica vrnila z ženitovanjskega potovanja, je imela Anka sleherni dan jedno pot več in sicer k sestri na postajo. Dopolne je namreč navadno precej dolgo natančno opravljala sama sebe, potem je stopila pogledat v kuhinjo, ali se pomika vse v varnem in navadnem tiru, dasi bi ta tir tudi brez ne ne amenil svoje smeri.

Pridružila se je potem trgovskim vajencem in trgovskim učencem terpomočnikom, nazivanim s skupnim imenom "štacunskih fantov", ter se rada pošalila celo z očetovim namestnikom v trgovski pisarni.

Ako v prodajalnici ni bilo starega reda, kar se je zgodilo malokdaj, se je lotila sama urejati predale, knjige in zapisnike, pa na tiho... To se je pa godilo je denkrat v letu, ker sploh je bila Anka najrajša z vsemi veseli in zadovoljna.

Ako ni bilo v gostilni piveev, katerim bi tudi voščila prijazno besedo, je stopila naravnost na vrt pozdravit mnoge vrste cvetlice in zelenjave, katero je skrbno gojila njena roka. Če ji je pes, krt, ali celo kurji rod hotel biti pomočnik v vrtnarstvu, je vzela sama motiko, nož ali škarpje ter popravila, kar so zagrešili živali, ne brez godrnjanja. Nadaljevala je pot dale po pešeni stezi ter slednjič sedla s pletivom v hladnico sredi vrta in goboko vzdihnila.

Kmalu po kosilu je hodila k sestri in se domov vračaje pozdravila sosedovo Mimico, katero je imela v dnevniki in v albumu uvrščeno med prve prijateljice.

Nekoliko več časa ji je ostajalo po zimi in v dežju. Tedaj se je rado zgodilo, da so "štacunski fantje" jeli primerati ter teli lepega vremena in dneve "hišnega zapora". Vrsta onih, "ko je bila naša najstarejša najbolj sitna", se je daljšala — "ko je bila najprijaznejša", je zastajala.

Jedno leto po močitvi se preselila Betina s svojim železnicearjem in jednim sinkom daleč na tatarsko-hrvaško mejo. In tedaj se v prodajalnici zopet nategnila vrsta "sitnih dni".

Toda vrsta dni se je menavala, in število štacunskih fantov se je tudi menjavalo; zato se je snovalo življenje pri Toplaču še vsaj za silo po starem tiru. A hujša je bila prememba, ko se je nekaj mesecev pozneje poročila Ankina druga sestra Silva.

Prav gotovo ni Anka navzile svoji rahlotnosti še nikoli pretočila toliko solz hkrati kakor ob te ločitvi.

Ljudje so mislili: Sedaj je ne

hala, z reklamo in s nabiranjem prostovoljnih darov, ko vidi, da tudi to ne prinese moči. Ali dobro dete, tale Anka, kako rada je imela svojo sestrico!

Oče in mati sta pa govorila: — Jo že — seveda — sedaj, ko odhaja ta iz hiše, ker odhaja že druga; pa ona, ona je najstarejša!

Poslej so ostali v prodajalnici največ samo še "sitni dnevi" in žalostni časi. In najbrž bi bili vsled tega vsi trgovski pomočniki in trgovski učenci ostavili Toplača, dasi sta jih gospodar in gospodinja smatrala in tudi imela v vseh ozirih za svoje sinove, ko bi ne bila prišla zanesljiva odmevala, da je pasje in žalostne dneve zamenjalo ljubezno solnce.

Prišlo je nekega dne drobno pisemce, kakoršnih so v Toplačevi družini že bili navajeni; a danes je naznanjalo drobno pisemce — Toplačevega prvega zeta od meje zelene Stajerske, da pride na postajo v Log njegov bratranec, za katerega vljudo prosi, naj potrpe z njegovimi muhami:

— Mlad je še in neugnan in nespatem, sploh pa ne hudoben. Dolgo itak ne ostane tam, — se je končeval beli listek.

— Naša Anka že sanja o novem sorodniku, pa ga še ni v Logu, — se je čudila njena mati, dobrodušna, nekoliko preobilna ženska; "fantje" v prodajalnici so pa že glasno govorili o nekih Ankinih pristrčnostih, ko je mehkostni deklici lani in še prej ko lani srec hitreje zahripalo, ugleđavši tega in onega mladeniča, ki je bil vsled vlnudnosti ali vsled njene telesne hibe nekoliko prijaznejši z njo kot z drugimi. Ali ko iz pristrčnosti ni hotelo zvezetiti niti več nego samo pristrčnost, je Anka nekoliko dnij žalovala, nekoliko samovala, potem očitala vsem skupaj posebej neobčutnost; pa so začeli domači ugibati, kdaj se ponudi Anki za to nova pristrčnost.

Prebravši svakov listek je šla najprej v svojo sobo pred zrcalo, potem je molče pisala sestri, naj naznani, kdaj pride v Log novi železnicear, katerega vsi željno pričakujejo, dasi se je ta "vsi" raztezal samo na njeno ne preobilno osebo.

Tudi ni pozabila vprašati, ali je — lep!

List je nesla sama na pošto in mimogred samo tako, ker ni mogla drugače — stopila k "fantom" v štacuno in jih podražila: — Aha, sedaj pride vrh dečko, sedaj — več vreden kakor vsi loški fantje in še naši štacunski povrhu!

Mladenici so se spogledali, kakor so se spogledali samo tedaj, ko so bili vsi jednih mislij, in poslovdaja je dejal: — Nekoliko časa, prijatelji, bomo imeli zopet lepe dneve, a pozneje bo treba potrpeti vsakemu nekaj: nam in Anki!

— Ha, ha! Ga že ima, pa ga še ne pozna, — hahaha! — je ponavljal prvi trgovski pomočnik in hitel streči ljudem, katerih drugi "fantje" v tem pogovoru niso imeli za navzoče.

Anka je pa hitela praviti najnovejšo novico tudi sosedovi Mimici, kjer je veselo pristavila: — Pa pri nas bo, veš, samo pri nas, dušica!

— Če ga privežeš, ne bo, veš, Anka! Mladi ljudje, taki le tiči. — Pa bo pri nas, boš videla. Mora biti!

Mimica ni mogla verjeti in se je poslovila za tadan s prijateljico nemilostno.

Le ta je šla na vrt pogovarjat se s svojimi astrami, cinijami in drugim jesenskim krasom...

Ko je Toplač napolnil zalogo v hramu s pristnim istrskim vinom ter vabil pokušat najboljši in najbližji prijatelje, so se poznavci pristnega in nepristnega trtnega soka zbirali pri njem tudi nepovabljeni v njegovi gostilni, in rad jih je videl; da, čim več, tem rajši.

Trta je tisto leto rodila mnogo dobre črne in Istri; zato si razni poskuševalci niso zastoj obetali mnogo slastnih požirkov. Toplač pa ne zastoj gostih dobičkov, ker ljudje so ga "sekali" radi in ne — malo.

Anka je sama stregla odličnejšim gostom, pa družbovala vedno dolgočasneje: obljubljenega gosta je čakala čim nestrepeje. Ti vsakdanji, pusti domači obrazi so se ji zdeli navadni, nezanimivi kakor svetniki v "pratikih".

Nevoljno je pogledovala, ko se je večer za večerom vedno gosteje polnila družinska in gosposka soba. Pokazala ni tega, a skrito tudi ni ostala.

— E, kaj me ježi! Nič! Ne povem nikomur! — se je obregnila marsikomu, ki je hotel le preveč temeljito biti poučen o vzroku njene sitnosti, in odšla je in se ni dalj časa vrnila v gosposko sobo, kjer so jo čakali v pisani, veseli družbi uradniki, učitelji, železnicearji, financarji in boljši tržarji.

Mnogokdaj je bilo prav živahno v takšni družbi. Neki večer koncem vinotoka se je glasilo veselje iz male gosposke sobice pri Toplaču. Šala, dovtip, petje in smeh je odmevala kakor na željo.

Vina in še vina! — je pozivala družba zmerom več, in tobačnega dima se je nabiralo najprej nad glavami, potem tudi okolu glav že več kot preveč. Najveselejši in najbrezobzirnejši so bili železnicearji, sedeči pri posebni mizici, ter napijali med seboj nekemu Rafku, ki je tisti dan praznoval svoj "veseli god in praznik" ter menda vsled tega že komaj držal pijano glavo nad mizo:

— A, a, a — pustite me, duše neumne! Saj sem še človek, saj je danes moj god, — živina ne praznuje godu — vrage vražji, a, ah! — je potulil in naslonil glavo na mizo.

Njegovo od preveč užite pijače zaroplo lice je bilo še nežno, mehko, mehka kakor puh tudi moderno ošiljena brada; temnorjave oči so zmagovito zrlje v mizo, v pijačo in pod mizo; zakaj, da bi jih vzdignil in uprl v koga, so se mu zdele — vsaj sedaj — preveč krivato motne.

— Bog te živi, Rafko, na zdravje! Na mnogaja leta!

Kolkor kapljice, toljko let! Bog mu daj na svet živeti!

— Rafko, živio, o, o! Živio, o!

(Koniec prihodnjih).

Stavka v Minnesoti.

Kar je v notranjem domačem življenju Združenih držav najbolj pomanjkljivo in kar je tudi v veliko škodo dežele, je to, da širša ameriška javnost ne dobi vseh natančnih in resničnih informacij, takojčih se raznih delavskih bojov s kapitalisti.

Že od 30. junija se vrši v Mesaba Range, Minnesota, zelo velika stavka, namreč v rudnikih, ki so povečini last Oliver Iron Mining Co., ki je nekaj ud velikega in opasnega Jeklarkega trusta.

Ta stavka nima svojih posledic samo na onih petnajst ali dvajset tisoč rudarjih, ki stavkajo, temveč je imela zelo opasne posledice tudi na vse življenje v sosednjih mestih in vaseh, ki se na nahajajo več kot šestdeset milj od Aurora in Hibbinga.

Ko je izbruhnila stavka, je šerif kmalu potem organiziral veliko armado posebnih stražnikov, ki so povečini čisto navadni bivši postopači. Šerif J. R. Meining iz Dulutha je rekel, da jih je nekaj čez tisoč, toda prebivalstvo v Range pa pravi, da jih je veliko več.

Kljub temu, da je stavka nad vse ljuta, kljub temu, da je imela in ima še vedno hujše posledice na tisoče in tisoče ljudi, ki stanujejo v dotični okolici, kljub temu, da je bilo in je še več delavskih organizatorjev zaprtih, (med njimi tudi nek Carlo Tesca, najbolj vnet delavski voditelj), se je o tej stavki v ameriškem — časopisju zelo malo pisalo. Mogoče je bilo v kapitalističnem časopisju videti le par kratkih notic, toda kakih obširnejših informacij ni pa nobeden kapitalistični časopis prinesel o tem velikem boju.

Zakaj je kapitalistično časopisje o tej stavki tako molčalo, si lahko vsak misli. Znano je, da so vladale tam neizrekljivo slabe razmere. O teh seveda kapitalistično časopisje ni moglo pisati, ker s tem bi kapitalisti v lastno škodo pljuvali. Ako bi pa poročali o kakih razmerah, katere niso obstajale, bi se jih pa seveda lahko vsak čas zavrnilo. To raj jim res ni kazalo drugega kot molčati.

George P. West, član Odbora za industrijske zadeve, je rekel, da "je mesto Duluth, St. Louis county in država Minnesota, kateri na čelu je guverner Burnquist, segli v roko in sklenili napeti vse moči, da bodo stavko zatrli."

On pravi dalje: "S pomočjo in odobravanjem Jeklarkega trusta postopajo: guverner Burnquist, šerif John R. Meining iz Dulutha, kakor tudi policijski šef v Duluthu s tujimi rudarji, ki kopljejo rudo, katere gre potem v pittsburske tovarne, s najvišjo kriticnostjo."

To izjavo člana Odbora za industrijske zadeve je prineslo večina le delavsko časopisje, katerega berejo le delavci, toda kapitalisti so to izjavo "pozabili" uvrstiti v svoje kolone.

Kakšne razmere so vladale v takšnih rudnikih smo že omenili; delavci so morali svoje službe dobesedno kupovati od raznih brezvestnih formenov, za katerih postopanje so družbe dobro vedele; nekateri rudarji so morali svoje žene dajati na razpolago tem brezdušnim, samo, da jim je bilo mogoče dobiti delo. Mnogo je bilo tudi slučajev, ki so dokazani — te dokaze ima v rokah štrajkarski odbor, — da so morali nekateri delavci formenom celo nekaj procentov svojih plač dajati.

Delavci zdaj zahtevajo, da se jim plača \$2.75 za delo zunaj rudnika, \$3.00 za delo v rudniku na suhih prostorih, \$3.50 pa za delo v rudniku na mokrem prostoru.

Družbe se zdaj pridružajo, da so delavci že pred stavko zaslužili tri dolarje na dan, včasih — pravijo — še več. Rudarji so na to odgovorili, da je to neresnica, ker družbe so imele takozvani kontraktni sistem, ki je bil seveda le v korist družb. Treh dolarjev ni nihče zaslužil na dan, ali so bili pa zelo redki, ker za to so se formeni in bossi poskrbeli.

Premogarji bi morali delati 8 ur na dan, toda družbe so tako uredile, da se prične čas računati še le tedaj, ko ima delavec že kramp v roki.

Nekateri premogarji so morali pa zdaj še daljša delati kot prej, kajti veliko jih je, ki imajo svoje prostore za kopati kake pol ali pa še celo uro pod zemljo. Toraj mora zjutraj eno uro prej na delo, da je ob določenem času na mestu, zvečer mora pa zopet eno uro hoditi pod zemljo, da pride domov.

Nedavno smo dobili še neko poročilo še o neki drugi nezalostnosti, namreč, da so formeni in bossi prodajali večkrat kake žrebe za kako peč, mizo, konja ali karkoli. Napravili so več tisoč takih tikev in jih potem ponujali delavcem, da si jih kupijo. Delavci, kateri se je zoperstavil in ni hotel kupiti žrebcev, je prišel v veliko nemilost.

Dalje so si morali rudarji sami kupovati smodnik, orodje, sploh vse, kar so potrebovali, in sicer v kompanijskih trgovinah, dobil je vse na "kredit", kar mu je pa potem družba koncem meseca odračunala. Dogodil se je že slučaj, da je prišel delavec po plačo, toda družba mu je dala račun, iz katerega je izprevidel, da je tekom meseca vzel pri družbi za osem centov več blaga kot je zaslužil, kajti mož je imel tisti mesec slab prostor in je le malo zaslužil. Seveda, delavec je moral osem centov plačati.

Delavci niso prej vedeli, koliko so tekom meseca zaslužili, dokler niso dobili v roke koverte. Ako je bil kak rudar odsovljen, ali pa če je sam zapustil delo, ni dobil prej plače kot koncem meseca. Čakati je moral na tisto plačo včasih cel mesec in tako bil ob zaslužek, katerega bi lahko kje drugje dobil.

Ko je stavka izbruhnila, so oblasti v zvezi z družbo napole vse sile, da bi zatrle stavko. Aretiranih je bilo veliko, par ubitih, več zaprtih itd.

Vendar delavci so še dozdaj vstrajni, kljub temu, da se je med njimi pojavilo veliko izdajice, kljub temu, da napenjajo družbe in oblasti vse sile, da bi zatrle stavko.

Kakih surovosti se poslužujejo kompanijski stražniki in drugi, je bilo poročano.

Družbe nečejo imeti zdaj nobene opravke s stavkarji, in sploh ne pripoznajo, da se stavka vrši.

Vlada je poslala dva člana delavskega departamenta — Daviesa in Fairleya, — ki imata nalogo celo situacijo preiskati. Upati je, da bosta imela ta dva več uspehov, kot so imeli pa delavski zastopniki, ki so se trudili na vso moč, da bi priborili delavstvu pravice, kakor tudi drugi, ki so poskušali, da bi prisilili magnate, da bi pripoznali uboge delavce za ljudi.

Dozdaj se kapitalisti niso hoteli nobeni strani ukloniti.

Pesmim.

Pesmi gorko v duši moji kakor sanje vstajajo, in v bolsti mehki svoji arec mi napajajo...

Bol je arec se razliva, v gorkih solzah se topi, in iz duše ljubezna pesemca se v svet rodi. Posavska.

Čudni topovi.

Moderni topovi so brezdvoma eni najbolj dovršenih strojev. O modernih kanonih danes se gotovo vsak otrok govori in ve povedati kako daleč nesejo, koliko stane en sam strel, koliken nekeim-ina lahko tak strel itd. Popolnoma gotovo pa ni vsakemu znano, mogoče le malokaterim, da so bile vojne, v katerih se je vporabljalo kanone iz lesa, kož, da, celo iz ledu. Najzanimivejše in najdragoceneje topove ima danes neka indijska princeza; ti topovi so iz zlata. Iz teh do danes še ni bil izstreljen noben strel, dasi je notrajščina iz najboljše jekla. Vsak teh zlatih topov je stal okoli dva milijona dolarjev. Ti topovi so blagoslovljeni in indijsko prebivalstvo prireja procesije, da jih more videti.

List "Schuss und Waffe" piše, da so bili — kot je že gori omenjeno — topovi že tudi iz ledu narajeni in da so iz njih celo streljali. Ruska carica Ana, ki je vladala od leta 1730—1740, je dala namreč napraviti štiri topove in dva možnarja iz ledu. Iz teh ledenih topov je bilo baže izstreljenih šest strel, toda niso popokali, temveč so ostali celi.

Tibetski vojaki, ki so se bojevali proti Angliji, so imeli topove iz kož, ki so bile v železnih obrokih. Razven topov iz kož, so rabili v Aziji tudi topove iz lesa — kot je navedeno v istem listu.

Tako so naprimer Kitajci pred nedavnim postavili na svoje trdnjave lesene topove, da so tako presleparili sovražnika.

Na otoku Malta so tamonjši vitezi streljali iz topov, ki so jih izvrtali iz skal. V luknje so nasuli smodnika ter železnih kosov ter potem tisto spuščali proti sovražniku, ki se je v morju blizal skalnatim otokom.

V prvi polovici minulega stoletja so našli v indijskih puščavah Mehike topove in kroglice iz gline. Izvirali so iz šestnajstega stoletja, ko so vdrli Španci v Mehiko.

Ako so streljali žnjimi, ni znano; najbrže ne.

Teški časi za Švico.

Tekom te vojne so vse nevtralne dežele poskusile več ali manj, kako je biti nevtralne, med njimi je pa gotovo najbolj Švica.

Nobeni izmed nevtralnih držav ni prišlo napota toliko težko kot Švici. Švica je podobna otoku na sredi viharnega, razburkanega morja; ona v sredi vojskujočih se držav, medtem je pa njeno prebivalstvo razdeljeno na tri narodnosti, katerega industrija ima vire ali iz zavezniških ali pa centralnih držav. Poleg tega je pa Švica še večinoma odvisna od tistega kar importira. Na vseh straneh ima vojno, na eni je Francija, na drugi Italija, na tretji Avstrija in na četrti Nemčija.

Gotovo bi se kateri izmed teh že zdavnaj poslužil Švico za svoje pohode proti kateremu izmed svojih sovražnikov, toda Švica se ima, da se to ni zgodilo, le svojim goram zahvaliti.

Švici se danes ni treba bati, da bi jo doletela usoda Belgije, niti se ji ni treba bati, da bi bila prisiljena opustiti svojo nevtralnost. Pač pa ji je vojna naložila drugih bremen, drugih problemov, s katerimi se mora zdaj boriti.

Švicarska trgovina in industrija je popolnoma odvisna od zavezniškov in centralnih držav. Pred vojno je trgovala Švica z obema. Iz Nemčije je dobivala kovine, kemikalije, semena, sol, barvila, stroje za izdelovanje sira, sladkor in še nekaj drugih produktov, toda ti so glavni.

Iz zavezniških držav in iz drugih dežel preko zavezniških držav je dobivala pa različne surovine, iz katerih je potem izdelovala blago, katerega je rabila doma.

Glavno pa, kar je dobivala iz Nemčije, je bil premog, iz zavezniških oziroma potom zavezniških pa žito, katerega je potrebovala, da ga ni primanjkovalo pri domačih potrebah.

To dvoje — premog in žito — je bilo za Švico tolike važnosti, da so premog imenovali "črni kruh", žito pa "beli kruh". Ko je izbruhnila vojna, je bila Švica primorana napeti vse moči, da bi mogla vzdržati prijateljske odnose z obema strankama, — z Nemčijo in z zavezniški. Njeno stremljenje je bilo, da ne bi njeno prebivalstvo trpelo na pomanjkanju radi te vojne, in kot vse nevtralne države, tako je tudi ona pričakovala, da ji bo voj-

na potem industrije prinesla nekaj dobičkov.

To se je kmalu pokazalo, da ne bo šlo tako gladko, kot se je domnevalo.

Nemčija je kmalu sprevidela, da ji bo primanjkovalo kavečka in drugih takih stvari ter hrane vsled česar je naprej poslala svoje agente v Švico z naročilom, da pokupijo vse, kar morejo dobiti. Švicarji so se zanašali na nove zaloge in so prodajali na drobno in na debelo.

Upeljalo se je postavilo, ki je prepovedovala trgovati z nemškimi agenti, toda postavilo je bilo težko vsiliti.

Kmalu na to je pa prišlo, da so zavezniški prepovedali vsak izvoz v Švico, kajti videli so, da prodajajo Švicarji Nemcem. Vsled tega kora ki je zavezniška država. Tako se je morala švicarska vlada na obeh straneh pogajati ter je morala napeti vse moči, da je prišlo zopet vse v stari položaj.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

OPOMIN.

Vse one, ki sem jim posodil gotov denar ter dal za vožnje listke, prosim, da poravnajo svoj dolg. Prodano mi bo vse radi njih dolgov, in kam se bom jaz obrnil s svojimi otroki? Pričakujem, da se takoj oglosijo.

George Rajšel, Winnsboro, Ia. Box 30, (7-13-9)

Rad bi zvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA LEUSTI, podomače Lesčin iz Loškega potoka. Rad bi mu poročal nekaj važnih stvari, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Vinko Poje, 444 E. 156. Street, Cleveland, Ohio. (7-9-9)

Rad bi zvedel za naslove mojih prijateljev: IVANA FILIPIČ, FRANKA PETRIČ in JANEZA UMEK. Prvi je doma iz Preserja, drugi in tretji pa iz Dolenje Brezovice pri Preserju na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, če kateri ve za naslov kojega izmed teh, da mi naznani, ako pa sami berejo ta oglas, naj se mi pa sami javijo na naslov: Anton Zakrajsek, 206 Sheridan St., Bridgeport, Conn. (8-11-9)

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jonny Lind, Ark. in okolica: Mihalj Clair.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovlin. Denver, Colo.: Frank Strabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verblj. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Dequ, Ill.: Dan Badovinac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zetel in Frank Bamblech. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Nokomis, Ill. in okolica: Math. Ostdek.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Režisnik. Oglesby, Ill.: Mat. Hribernik. Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petrošek in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knafelc. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stale. King, Kans.: Mike Pencil.

Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltis, M. F. Kobe in Martin Rade. Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotrian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Akorich.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharaben. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouza. Jos. J. Feshel in Louis M. Perusek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Kittville, Minn. in okolica: Joe Adanlich.

Nashua, Minn.: Geo. Maurin. New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zobeč. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj. Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternika. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Barberton

Alphonse Daudet:

SAPPHO.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

Več dni je ležal v nezvesti in bledlo se mu je. — Spomnil se je svojih otroških let, očeta, matere in tete Divone. In kadarkoli mu je položila Fanny svojo roko na razbeljeno čelo, je zavzdihnil in rekel hvaležno: — Hvala, teta Divona. — To ni Divona, Jean, jaz sem, jaz tvoja Fanny. Ko se je slednjič zavedel, ji je rekel: — Moja ljuba Fanny, zakaj pa ne greš nikoli domov? — Ma-chaumo moraš pomiriti. — Meni se je začelo obračati na boljše. Zasmejala se je in mu začela med smehom pripovedovati, da ji je vse prodano. — Vse — pohištvo, obleka, perilo. Če jo spodi na cesto, ji ne preostaja drugega kot poiskati si prenočišča pod milim nebom.

TRETJE POGLAVJE.

— Zdi se mi, da sem dobila nekaj primerne. V Rue d'Amsterdam nasproti kolodvoru — dve sobi, kuhinja in velik balkon. — Če hočeš, bova šla pogledat. V petem nadstropju je. — Kaj ne, da me boš zopet nesel, kot takrat? — Saj se še spominjaš? — V stanovanju nista mogla več ostati. — Vpitje in kričanje dijakov, neprestana hoja po hodnikih, ropotanje s stoli — sam šum in ropot. — Sklenila sta, da si zgradijo lastno ognjišče, bodisi v kleti, bodisi na strehi ali kjerkoli. Ko sta šla po hodniku, so se odpirala vrata, in dijaki so bulili vanjo kot teleta v nova vrata. — On je šel ponosno in samozavestno poleg nje kot gre mladenič, ko spremlja damo. — Kako lepo bi bilo, če bi kuhala doma — je rekla vedno, ko sta povečerjala v restavraciji. — Zakaj pa ne? — To se čisto lahko zgodi. In začela sta se pogovarjati, kako bi si uredila stanovanje. To je največja past, ki si jo more človek misliti. — V to past se vjamejo vsi, ki hrepene po miru, po "domu". Najela sta torej stanovanje v Rue d'Amsterdam. Kuhinja in jedilnica sta bila obrnjeni na dvorišče, kjer je smrdelo po klopu, spalna soba je bila na cesto, kjer so daninčarji ropotali vozovi. Po pohištvo je pisal domov in ga je kmalo dobil. — Oh, če bi vedela teta Divona, kdo bo sedel v staromodnem naslonjaču in čepala obleka bo v omari, bi gotovo ničesar ne poslala. Ko je donkotal svoje delo, je pohitel domov. Že med potoma se je veselil časa, ko bo sedel v šolnih pri kaminu in se pogovarjal s svojim dekletom. Kakor hitro je pozvonil, mu je prišla nasproti Fanny, oblečena v črno obleko. Objela ga je in poljubila. Kuhati je znala prav dobro, in ko je kuhala, je neprestano pela. Gussinu se je zelo dopadlo. Ali je bil zaljubljen? — Ne. — Samo hvaležen ji je bil za ljubezen, katero mu je izkazovala. Vedel je, da bo moral v treh letih odpotovati, pa tudi Fanny je to vedela. O tem razstanku sta govorila kot o smrti. V lepih večerih ji je pripovedoval o svojih sorodnikih in stariših. Oče je bil strog možakar, mati pa ponižna ženica. — Teta Divona je vodila vse gospodarstvo, njen mož, stric Cezar je bil pa lahko-živce, kakršnih je veliko po kmetih. Če je slučajno zadremal v naslonjaču, sta ga zdrnila nežen poljub in vprašanje: — Ali me ljubiš? — Seveda te ljubim, ljubica. Balkon je bil predeljen v dva dela, z železno ograjo, obraščeno z divjo trto. V drugem delu se je bil nastanil drugi parček, gospod in gospa Hettema, poročena debela človeka, katerih poljubi so zveneli kot klofute. Ker sta se Fanny dopadla, se je kmalo seznanila z njima. Ko se je vračal nekega popoldneva Jean z Quai d'Orsay, ga je v Rue Royale nekdo poklical. Bil je krasen dan. — Sedite lepi mladenič in pijte z menoj čašo vina. — Vesel sem, kadar vas vidim. Dve dolgi roki sta ga prijeli in ga potegnili pod šotor kavarnе. Bil je kibar Caoudal. — Ni bil sam. — Pri mizi je sedel tudi inženir Dechelette. — Kako krasen je ta mladenič — je vzkliknil kibar. — Človeku je kar težko pri sreči, če pomisli, da je bil nekoč tudi tako lep in mlad. — Ah, mladost, mladost! — Ali še vedno norite? — se je zasmel Dechelette. — Vi se smejete, moj dragi, pa ni tako. — Ves svetinje in redove, vsa članstva akademije, vse bi dal, samo da bi imel tako lepe lase in tako lepo polt kot ta mladenič. Zatem se je obrnil k Gussinu rekoč: — Kaj je pa s Sappho? — Že dolgo časa je nisem videl. Jean ga je debelo pogledal, ker ga ni razumel. — Ali ne stanujete žnjo? — In ker ga je še vedno debelo gledal, je pristavil: — Sappho... razumete... Fanny Legrand... — O, to je že zdavnaj končano... Sam ni vedel, zakaj je lagal. — Morda zaradi priimka Sappho, morda zato, ker se ni hotel o nji z drugimi pogovarjati. — Glej, glej... saj res Sappho... Ali še živi? — se je oglasil inženir Dechelette. — Ali se ne spominjate, ko je bila lansko leto pri vas? — V svoji krasni egipčanski obleki? — In v pozni jeseni sem srečal nekoč njo in tega mladeniča pri zajtrku. — Rečem vam, taka je bila kot da bi bila šele stiriindvajset dni poročena. — Koliko je že stara? — Zdi se mi, da jo že dolgo, dolgo poznate. Kibar Caoudal je začel premišljevati: — Koliko je stara?... Koliko je stara?... Čakajte... Leta 1853 mi je bila za model, ko sem delal kip Sappho... Tedaj je bila stara sedemnajst let... Zdi se je leta 1873... Potemtakem lahko izračunate. Naenkrat so se mu zbleščale oči: — Oh, če bi jo videli pred dvajsetimi leti! — Velika, vitka, sočne ustnice, krasno čelo... Roke in ramena so se ji tedaj šele razvijale. — In kot ženska, kot ljubica... Nekaj nebeškega, kot je rekel La Gournerie. Smrtnobled je vprašal Jean: — Ali je bil tudi on njen ljubimec? — Ali je bil tudi on njen ljubimec?

— La Gournerie? — Seveda. — Vi ne veste, koliko sem pretrpel. — Štiri leta sva živela kot mož in žena, štiri leta sem delal skoraj noč in dan, da sem ugodil vsaki njeni želji. — Klavir se je učila, peti se je učila, jahati in sam bogve, kaj še vse. — Neke noči sem jo pobral s ceste in storil vse, kar je bilo v moji moči, samo da sem jo izobrazil. — Tedaj pa pride ta prokleti mazač in mi jo odnese izpred nosa. Oddahnil se je in po kratkem molku nadaljeval: — Sicer se mu pa ni to kaj posebno dobro obneslo. — Ta pesnik je šema, pa še velika šema, vam rečem. — Moj Bog, kako sta se pretepala. — Kadarkoli sem prišel k njima, je imela ona zavezano oko, on pa ves razpraskan obraz. — Najlepše je bilo pa tedaj, ko jo je hotel pustiti. — Neprestano je bila za njim. — Ko ni mogla nekoč v stanovanje, je vlomila vrata, sedla za mizo in ga pričakovala. — To da pesnik je bil neizpros. — Videč, da mu ničesar drugega ne preostaja, je poslal po policijo. V zahvalo za njeno ljubezen je izdal knjižico pesmi, v katerih nesramno sramoti svojo ljubico. Jean je sedel in srkal svojo kavo. — Zdelo se mu je, da srka strup. — Kljub temu, da je bilo precej vroče, ga je zeblo. Tedaj je začel govoriti Dechelette: — Kako strašen je tak razstaneč. — Leta in leta živita dva človeka skupaj, sanjata skupaj, josta in pijeta. — Vse sta si že povedala, niti prvi niti drugi nima nobenih skrivnosti. — In potem se ločita. — Bog ve, odkod vzameta ta pogum... (Dalje prihodnjič).

Indijanci v avtomobilih.

Indijanci v Ameriki se vozijo v avtomobilih. Da, in sami so prisluzili denar, da si jih kupijo. Indijanci rodu Choctaw in Chickasaw v Oklahomi so s posredovanjem zvezne vlade naročili za \$4.500.000 avtomobilov. Več tovarov je zaposlenih, da izvrši naročilo in pošlje avtomobile. Indijancem. Slavni indijanski mežgi so prešli v poznabnost, bojna seira je pokopana, in modernji Indijanci ne bo več branili s tomahawkom svojo squaw v wigwamu ampak se bo vozil po kupcijskih poslih z avtomobilom. Zvezna vlada je pripomogla kakim 4000 Indijancem, da si nakupijo avtomobile na odplačila. Nekoliko plačajo takoj, drugo pa na mesec.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. NAZNAJANO IN PRIPOROČILO. Cenjenim rojakom v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadavna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh okrih na roko.

Uredništvo.

NAJBOLJA TRGOVINA OPOJ-NIH PIJAČ V AMERIKI. Naročite vse pijače pri nas po pošti. Ekspres vam jih prinese v hišo.

Ed. r. Whiskey... \$2. \$2.50 \$3.00
Bel. r. Whiskey... \$2. \$2.50 \$3.00
Rum (rdeč)... \$2. \$2.50 \$3.00
Gin ali Brinjevec... \$2. \$2.50 \$3.00
Kimel... \$2. \$2.50 \$3.00
Anisette... \$2. \$2.50 \$3.00
Rozolijo... \$2. \$2.50 \$3.00
Vinski spirit... \$3. \$3.50 \$4.00
Vina sladka ali kisla... \$1. \$1.50 \$2.00

Pišite po natančni cenik whiskeya, vina, okrepčujočih pijač itd. Mi plačamo ekspresne ali železnične stroške ako naročite za \$5.00 ali več. Naročite tiskovine, zalepke, zidne koledarje, kupice za žganje, odpiralce, vse dobite brezplačno s naročilom. Denar pošljite po pošti ali v priporočnem pismu.

G. F. ZARUBA & CO.
 313 THIRD AVENUE
 Dep. G. H.
 PITTSBURGH, PA.

LJUDEVIT NAGY PO DOLGEM ČASU ZOPET DELA.

H. H. von Schlick, slavnoznani naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stani zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kope zahvalnih pisem, je naš rojak Ljudevit Nagy, 58 Jollyn Place, Buffalo, N. Y. pisal sledeče pismo: — Z veseljem vam javim, da se mnogo bolje počutim odkar vžijam Bolgarski Krvni Čaj in po dolgem času zamorem zopet dobro delati. Pošljite mi še eno škatljo, ker brez njega ne morem več biti. — Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošljite za \$1.00 kamorkoli, v Canado za 31.12.

Marvel Products Co.
 9 Marvel Bldg.
 PITTSBURGH, PA.

Pripomba: Ako hočete pošljite osigurati, pošljite 10c. več.

ČAKAJ! ČITAJ! ČUJ!

Kaj pa je tako važnega?

Ali ste že bili v hotelu "GILBREATH" pri rojaku ANTONU SERSHEN-u v Collinwoodu?

Ali veste, kaj so kranjske klobase?

Ali veste, kako dobro dene kozarec izvrstnega piva?

Ali poznate pravo slovensko gostoljubnost?

Ali hočete vse to uživati, in še veliko več dobrega, kakor n. pr. fine smodke, sveži guljaš ter še celo godbo?

Ako ste, rojaki, prišli utrujeni v mesto Cleveland, dobite snažne in prijazne sobe za prenočišče.

Toraj nikakor ne zamudite izleta v COLLINWOOD, O., kjer vas bo gostoljubno sprejel rojak

ANTON SERSHEN
 (HOTEL GILBREATH)
 694 E. 152. St., Collinwood, Ohio.
 (18-8 6x 1x v t)

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
 IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prokije in daje potrebne navete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki šele dobijo ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

VINA! VINA! VINA!

VINSKO ŽGANJE (TROPINJEVEC)

DALMATINSKO-KALIFORNISKO VINA
 140 Liberty Street,
 New York, N. Y.

Rad bi zvedel za naslov JOHNA ROJČ. Doma je iz Hriha pri Loškem potoku. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Bartol, Dollarville, Mich. (6-8-9)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a do lo trpežno in sanjaljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL
 1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio.
 Išcem svojega malega brata JU-RIJA LAURIČ. Doma je iz občine Loški potok, vas Travnik, na Kranjskem. Prosim cenjene rojake, da mi javijo njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — John Ras, Box 334, Abbeville, Ga. (6-8-9)

Kje je JOŽEF GAZVODA? Pred tri in pol leti je bival v Delmontu, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Vidmar, Box 256, Lowber, Westmoreland Co. Pa. (31-8-2-9)

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljenca ter jim pomaga, če so bili oslepeljani, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljan-ske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo-đoše priseljenca na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: **STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,** Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polnočnega petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva v severnem Michiganu. Lep gozd. Plača \$1.30 od klastre. Dobre kampe, prijazna okolica. Vprašajte pri:

Charecoal Iron Company of America, (6-9-5-10) Manistique, Mich.

Kje se nahaja ANTON ABRA-NOVICH? Doma je iz Skrada, Gorski kotar, Hrvatska. Pred nekaj leti se je nahajal s svojo družino v West Virginiji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam javi na naslov: Jacob Mance, Box 3, Floresta, Colo. (7-9-9)

Kaj pravijo pisatelji, očenaži in državljani o knjigi Berta pa Buttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Rodenstok: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Buttnerjeva.

Prof. dr. A. Debel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Če človek prečita to knjigo, mora nehotoma pomisliti, da se bližajo človeku boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lad. Jakobeovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj Peter Kozar: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grigolcih in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem zazlel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bi jo tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se jih spetali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom alvil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poslil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli širje krščanstvo in učili vse narode.

Financijski minister Dumašewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanaki zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretrčalji način vojna. Knjiga ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprava šenaka Berta pl. Buttnerjeva. Prosim Vas, povetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naslovila je pri:

Slovenic Publishing Co.,

62 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

HELLO CENTRAL! GIVE ME HILAND 1111

Hello Ignatz! Prosim pošlji mi takoj zopet nekoliko galonov one izvrstne tropovice, priloži ob enem tudi nekaj galončkov slivovice, ter par galonov rdeče whiske. Čul sem, da imaš v zalogi tudi fina ameriška in importirana vina, ter likere, toda glede tega pridem v kratkem osebno k tebi.

Da, tako je! Kdor izmed rojakov želi biti točno n fino postrežen, naj se zaupno obrne na:

Ignatz Podvasnik,

WHOLESALE LIQUOR DEALER

6325-27 Station St. E. E. PITTSBURGH, PA.

Nasproti East Liberty postaje.

Nov uzoren pisalni stroj!

KUPITE GA SEDAJ!

Da, triumf na tem polju je tu!

Ravno je prišel — in prišel leta, predno so ga izvedenci pričakovali.

Izdelovalci so delali celo življenje, da dobijo ta idealni stroj. Oliver je zopet zmagal kot je zmagal, ko smo dali svetu prvi vidljivi stroj.

Gotovo ni pisalnega stroja na svetu, ki bi bil sličen novemu Oliver "9". Mislite na tako nežen pritisk, da bi stopinja matice pritisnila tipke!

POZOR!

SVARILO!

Najnovejša iznajdba, katere je opaziti na tem stroju, kontrolira vse Oliver. Celo naši prejšnji modeli — slavni kot so bili — niso imeli dvoj-nega premikača.

Ta daje celo kontrolo 89 črk in znamenj v mala prsta leve in desne roke. In ta vam pusti, da jih pišete le s 28 tipkami, najmanjšim številom na kateremkoli pisalnem stroju.

Pisanci na vse druge stroje lahko rabijo Oliver "9" takoj ter hitreje in lažje.

17 CENTOV NA DAN!

Zapomnite si, da pe ta najnovejši Oliver "9" največja vrednost, kar se jo je kdaj dalo v kakem pisalnem stroju. On ima vse prejšnje posebne iznajdbe — vidno pisavo, avtomatični "spacer", 6 in 1/2 unče touch ter dodatno poljubni premikale, izmenjalni trak ter vse najnovejšje iznajdbe.

Kljub temu pa smo se odločili, da ga prodajamo vsakemu po našem slavnem načrtu — 17 centov na dan. Sedaj si more vsakdo nabaviti ta najboljši pisalni stroj, s slavnim PRIN-TYPE, ki piše kot tiak.

Še danes pišite za vse posameznosti in bodite med prvimi, ki bo do poznali čuda tega pisalnega stroja. Spoznajta, zakaj se polnujejo tipisti, delodajalci in privatniki povsod Oliver pisalnega stroja. Odpokličite dopisnico takoj. Nikakih obveznosti. Veselilo nas bo pojamiti vam vse.

THE OLIVER TYPEWRITER CO.,

310 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.